

**Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва і архітектури**

**Матеріали
VII Міжнародної науково-практичної конференції**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ, БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

29-30 квітня 2025 р.

м. Одеса

**Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва і архітектури**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ, БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**Матеріали
VII Міжнародної науково-практичної конференції**

**29-30 квітня 2025 року
м. Одеса**

Одеса - 2025

УДК 614.8 : 378(063)

А 43

- А 43** Актуальні проблеми та перспективи розвитку охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту : мат-ли VII Міжнар. наук.- практ. конф. — Одеса : ОДАБА, 2025. — 238 с. ISBN 978-617-8365-18-9

Редакційна колегія:

Ковров А.В. — кандидат технічних наук, професор, ректор академії (*головний редактор*)

Беспалова А.В. — доктор технічних наук, професор (*відповідальний редактор*);

Кровяков С.О — доктор технічних наук, професор (*заступник відповідального редактора*)

Гвоздій С.П. — доктор педагогічних наук, професор;

Дашковська О.В. — кандидат хімічних наук, ст.науковий співробітник;

Третьяков О.В. — доктор технічних наук, професор

Книш О.І — кандидат технічних наук, доцент;

Ліпський В.В. — кандидат економічних наук;

Цуркан Н.Г. — кандидат економічних наук;

Дашковська О.П. — кандидат технічних наук, доцент (*відповідальний секретар*).

УДК 614.8 : 378(063)

А 43

ISBN 978-617-8365-18-9

© Одеська державна академія
будівництва та архітектури, 2025

- ✓ розробка та використання спеціальних засобів захисту;
- ✓ вживання заходів організаційно-управлінського характеру, в тому числі контроль за рівнем безпеки, навчання людей з питань безпеки, стимулювання безпечної роботи та поведінки.

Усі ці **напрямки забезпечення безпечної життєдіяльності** мають свої переваги і недоліки, а тому важко заздалегідь визначити, який з них кращий.

Для підвищення рівня безпеки найкраще використовувати комплекс цих заходів та засобів. Для того, щоб вибрати конкретний захід або засіб, а краще їх комплекс, порівнюють витрати на ці заходи та засоби і рівень зменшення шкоди, який передбачається в результаті їх впровадження.

Такий підхід до зменшення ризику небезпеки зветься *управлінням ризиком*. В цьому процесі не останнє місце посідає вартість такого управління. Іншим аспектом того, як встановлюється співвідношення витрат з розміром прийнятного ризику, є можливість контролювання чи ліквідації ризику.

Таким чином, вартість не може бути головним критерієм встановлення прийнятного ризику. Важливу роль у цьому процесі відіграє його оцінка, пов'язана з визначенням та контролем ризику.

Список літератури

1. Атаманчук П. С., Мендерецький В. В., Панчук О. П. Чорна О. Г. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 276 с.

УДК 364-6

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ ПРАЦІВНИКАМ У РАЗІ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Козодой Н.В., ст.викл

Український державний університет залізничного транспорту, м. Харків,
natalikozodoj@gmail.com

Право на соціальний захист у разі втрати працездатності через нещасний випадок або професійне захворювання є однією з фундаментальних гарантій кожного працівника в Україні. Це право закріплене статтею 43 Конституції України, яка гарантує громадянам соціальний захист у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності. Реалізація цього права забезпечується, зокрема, Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», що визначає правові, фінансові та організаційні засади соціального страхування та гарантії для працівників при нещасних випадках на виробництві або професійних захворювань [1].

Професійне захворювання є захворюванням, яке виникло внаслідок професійної діяльності й обумовлене впливом шкідливих речовин, певних видів робіт або інших факторів, пов'язаних із роботою. Факт настання

нещасного випадку або професійного захворювання підлягає обов'язковому розслідуванню відповідно до чинного законодавства. За результатами розслідування складається акт за формою Н-1 (у разі нещасного випадку) або акт за формою П-4 (у разі професійного захворювання). Саме ці документи є підставою для призначення страхових виплат, оплати витрат на професійну реабілітацію, надання соціальних послуг та медичної допомоги.

З 1 січня 2023 року в Україні відбулися значні зміни у сфері соціального страхування. Фонд соціального страхування України було ліквідовано шляхом приєднання його до Пенсійного фонду України [2]. Відтепер саме Пенсійний фонд України виконує всі функції щодо соціального захисту та здійснення страхових виплат у разі нещасних випадків на виробництві чи професійних захворювань, а також у разі тимчасової втрати працездатності. Призначення та виплата страхових виплат, таких як щомісячна страхова виплата залежно від ступеня втрати професійної працездатності, одноразова допомога потерпілому або членам сім'ї у разі смерті працівника, допомога по тимчасовій непрацездатності, а також відшкодування витрат на професійну реабілітацію, соціальні та медичні послуги, здійснюються відповідно до чинних нормативно-правових актів.

Особливу увагу держава приділяє забезпеченню потерпілих соціальними та медичними послугами. З метою гарантування права потерпілих на належний догляд і медичну допомогу, 28 квітня 2023 року Кабінет Міністрів України затвердив постанову №438, яка визначає механізм надання соціальних послуг з догляду та медичних послуг потерпілим у рамках Програми медичних гарантій [3]. Важливим аспектом цієї постанови є визначення взаємодії між Пенсійним фондом України та територіальними громадами, що дозволяє забезпечити адресність і повноту надання соціальних послуг тим, хто їх потребує.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що система забезпечення соціальних гарантій у разі нещасних випадків та професійних захворювань в Україні базується на принципах пріоритету життя та здоров'я працівника, обов'язковості соціального страхування та державної відповідальності за відшкодування шкоди. Попри реформування та передачу функцій до Пенсійного фонду України, ключові гарантії для працівників зберігаються, хоча існує потреба у подальшому вдосконаленні механізмів їх реалізації та контролю за дотриманням прав потерпілих.

Список літератури

1. Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 04.04.2025 р. № 4158-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про Пенсійний фонд України» від 15 листопада 2022 р. № 1289 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-polozhennya-pro-pensijnij-a1289>.
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації забезпечення соціальними послугами з догляду та медичними послугами потерпілих внаслідок

нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які їх потребують» від 28 квітня 2023 р. № 438 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/npas/deiaki-pytannia-orhanizatsii-zabezpechennia-sotsialnymy-posluhamy-z-dohliadu-ta-medychnymy-t280423>.

PSYCHOPREVENTION AS A TOOL FOR THE PREVENTION OF OCCUPATIONAL INJURIES

Lipskyi V.V.

PhD in Economics, Deputy Head for Technical Issues and Development of the Black Sea Branch of the State Enterprise "Ukrainian Sea Ports Authority";

lvv@ukr.net

Lipska Y.V. st. Gr. 3

National University "Odesa Law Academy",

Juliya01222006@gmail.com

In the context of increasing demands for safe working conditions, the study of psychological factors influencing occupational injuries has become particularly significant. Of special relevance is the examination of the role of psychopreventive measures aimed at reducing psychological stress levels, enhancing workers' awareness of personal safety, and fostering adaptive behavioral models in industrial environments. Recognizing the psycho-emotional state of an employee as a determinant of safe behavior underscores the necessity of integrating psychological prevention methods into the occupational safety management system.

Conducting a comprehensive scientific analysis in the field of occupational injury research is significantly hindered by the limited access to exhaustive and reliable sources of information. The issue of workplace injuries has been addressed in the works of prominent domestic researchers such as V.S. Dzhyhyrei and V.Sh. Zhydetskyi [1], A.P. Bochkovskyi and N.Yu. Sapozhnikova [2], O.V. Yevtushenko [3], as well as Malykhin O.V., Kobets V.V., Tsapko V.H., Lobas V.I., Sarycheva A.A., Kundiev Yu.I., Shevchenko I.V., Tkachuk K.N., Melis-Shakhnazarov L.Sh., Romanenko N.V., Kostenko O.M., Slipo O.O., Ponomarenko V.S., Nahorna A.M., Dehtyarenko H.Ye., Shliakhovskyi O.O., among others.

An occupational injury is defined as damage sustained by an employee or worker during the execution of their professional duties on the premises of a production enterprise or institution, resulting in the disruption of tissue integrity or the function of an organ or the organism as a whole [4]. Within the framework of modern approaches to occupational safety, increasing attention is being paid to psychological factors, which may act as determinants of injury risk. Consequently, the integration of psychological components into the general occupational health and safety system is becoming increasingly relevant. One of the most promising directions in this context is psychoprevention, which is regarded as a tool for mitigating injury risk through its influence on the employee's psycho-emotional state.

ЗМІСТ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ І ВЧЕНИХ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У СФЕРАХ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ, ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Підготовка кадрів секторів захисту об'єктів критичної інфраструктури Третьяков О.В., Халмурадов Б.Д., Лінчевський Є.А.	5
Вплив воєнного стану на мережу і контингенти закладів вищої освіти Дашковська О.В., Погребняк В.П.	8
Викладання питань цивільної безпеки із застосуванням технологій стимуляційного навчання Гвоздій С. П., Псенов В.В	11
Основа компетентної підготовки здобувачів вищої освіти з охорони праці – підвищення кваліфікації викладачів Лисюк В.М., Неменуца С.М., Сахарова З.М.	16
Особливості професійної підготовки військовослужбовців у сфері охорони праці Лагутін Г.І., Табуненко В.О.	18
Інструменти активізації пізнавальної діяльності щодо дисципліни «Охорона праці» Грайворонська І.В.	21
Алгоритми як інструмент цифрової трансформації охорони праці: від аналізу ризиків до прийняття рішень Крайнюк О.В., Буц Ю.В.	23
Щодо розробки стандарту вищої освіти зі спеціальності J4 охорона праці Мірус О.Л., Буц Ю.В.	26
Формування культури безпеки праці як складової професійної компетентності майбутніх будівельників Томчук М.А., Томчук В.М.	28
Система контролю знань з охорони праці на базі штучного інтелекту Лабунський М. В.	32

Значення дисципліни «цивільний захист та охорона праці в галузі» у професійній підготовці вчителів природничих спеціальностей в умовах воєнного стану Нагайчук О.В.	35
Використання штучного інтелекту для нагляду за дотримання правил охорони праці Хотін С.Ю.	40
Formation of Safety Culture in Higher Education Institutions Subordinated to the Ministry of Education and Science of Ukraine Azizov T.N., Lyulchenko V.G., Olga O.M.	43
Інженерно-технічні працівники та безпека на виробництві: важливість підготовки в закладах вищої освіти Сторожук В. М., Сомар Г. В., Соколовський І. А., Ференц О. Б.	45
Засоби, методи та перспективні технології для забезпечення безпеки життєдіяльності та цивільного захисту в умовах воєнного стану	
Ensuring civilian security under martial law Tabunenko V.O., Kuravska N.M., Borisenko K.M.	50
Алгоритм дій в разі нещасного випадку на виробництві в умовах воєнного стану Дашковська О.П., Постернак О.С.	52
Забезпечення безпеки виробництва питної води в умовах надзвичайного стану Курилюк О. М.	55
Моделювання проходження шуму в приміщенні Книш О.І.	57
Удосконалена модель тонкого акустичного екрана кінцевої довжини Книш О.І., Дашковська О.П.	59
Автоматизація виробничих процесів як інструмент підвищення безпеки персоналу Горностай О.Б.	62
Професійне здоров'я працівника освіти Шмалей С.В., Редька І.В.	65

Особливості влаштування систем вентиляції в захисних спорудах в умовах військового часу	
Томчук М.А., Колесник А.В., аспірант, Записов Д.В., аспірант	68
Використання передових технологій для охорони праці	
Гаврилюк Б.Р., студент, Березюк О.В.	72

Профілактика виробничого травматизму

Prevention of military injuries	
Tabunenko V., Salnyk O., Gorbov I.	76
Лихоманка західного Нілу в Україні –міф чи реальність	
Нікітіна Н.О., Кукушкін В. Н.	78
Охорона праці на підприємствах будівництва автомобільних доріг	
Мішутін А.В., Смолянець В.В.	81
Застосування штучного інтелекту для оцінки ризиків в охороні праці	
Заплатинський В.М.	84
Виробничий шум ливарного цеху. Заходи попередження розвитку професійних захворювань	
Солоненко Л. І., Іщенко О. Г., Подошвелєва А. В.	87
Травматизм у морських портах	
Перетяка С.М.	89
Соціально-відповідальна поведінка, як один із головних чинників забезпечення безпеки під час дорожнього руху	
Писаревська С.В., Ващук В.В., Яремко З.М.	92
Інноваційні підходи до управління ризиками у системі організації охорони праці на підприємстві	
Потушинська К. В., Віштак І. В.	94
Labor protection on tugboats in accordance with the international convention for the safety of live at sea (SOLAS)	
Andrii Bilozir, Vitalii Kaminskyi	97
Ризик як оцінка небезпеки	
Корнило І.М., Данелюк В.І., Ахматова М.Є.	100

Забезпечення соціальних гарантій працівникам у разі нещасних випадків та професійних захворювань Козодой Н.В.	103
Psychoprevention as a tool for the prevention of occupational injuries Lipskyi V.V., Lipska Y.V.	105
Проблеми раннього виявлення професійних захворювань у контексті профілактики виробничих травм Козодой Н.В., Козодой О.Д.	107
Пожежна та техногенна безпека	
Встановлення теплоізоляційних параметрів вогнезахисної штукатурки Цапко Ю.В., Цапко О.Ю., Бондаренко О.П., Каверин К.О., Ющенко А.В.	111
Signal Processing of Ultrasonic Devices for Monitoring the Stress-Strain State of Metal Structures Liutak I. Z.	114
Ultrasonic method for Monitoring the Stress-Strain State of Metal Structures Liutak Z. P.	117
Про здійснення порядку проведення ступеневого контролю за станом охорони праці в будівельних організаціях Ветох О.М.	119
Зниження радіаційної активності радону у приміщенні Ісаєв В.Ф., Вишневецька О.В., Федоренко В.В., Патрашку Є.В., Комарницький М.А.	122
Екологічно безпечні технології в'язучих матеріалів Соболь Х.С., Марущак Р.Д., Марущак У.Д.	124
Виробничі травми зварювальників і випадкових робочих Чумаченко Т.В., Пасєка І.В.	128
Запобігання небезпечним ситуаціям під час транспортування пестицидів та агрохімікатів Тимочко В.О., Городецький І.М., Войналович О.В., Вісин О.О.	133
Обґрунтування показників надійності технічних систем Корнило І.М., Король М.Д.	135

Безпекова складова випробування паль статичними навантаженнями Митинський В.М., Сушицька Т.А.	136
Ефективність енергозберігаючої системи будівельного підприємства Корнило І.М., Король М.Д., Ніколайчук В.Б.	138
Вплив вогнезахисту деревини на димоутворення та токсичність продуктів горіння Цапко Ю.В., Цапко О.Ю., Бондаренко О.П., Каверин К.О., Ющенко А.В.	139
Рециклінг гумової крихти при виготовленні бетонів Марущак У.Д., Чаус Р.Т., Сидор Н.І.	142
Пожежна небезпека автозаправних станцій Здрок О.В., Дашковська О.П.	144
Управління охороною праці та промисловою безпекою	
Модернізація промислових об'єктів - виклик часу Беспалова А.В.	149
Методи підвищення організаційно-технологічної надійності (ОТН) Файзуліна О.А.	153
Основні правила охорони праці під час виконання робіт на висоті Постернак І.М., Севердін О.М.	154
Про планування робіт з охорони праці Постернак І.М., Ахматова М.Є.	157
Основні мінімальні вимоги з охорони праці на будівельних майданчиках Ветох О.М., Постернак О.С.	160
Моделювання шумового навантаження в умовах щільної забудови Книш О.І., Стеценко І.Ю.	164
Система управління охороною праці Койчев О.О.	167
Evacuation Route Planning using Autodesk Revit software Balduk H.P., Balduk P.G.	170

Роль системи охорони праці в управлінні підприємствами Кохана Т.М., Бурченя С.П., Буртак В.В.	171
Психосоціальна підтримка на роботі: нові вимоги за європейськими стандартами Постернак І.М.	173
Управління охороною праці та промисловою безпекою в будівельній галузі Федотченко О.В., Сахацький М.П.	177
Управління проектами охорони праці на основі піраміди Генріха Малахов В. В., Жалжак М.І., Москалюк А.Ю.	179
Управління охороною праці та промисловою безпекою як індикатор результативності маркетингового менеджменту Сахацький М.П., Запша Г.М.	181
Стан умов проці працюючих деревообробних підприємств за показником світлового середовища Шаталов О.С., Кусковець С.Л.	184

Управління екологічною безпекою

Індексація забруднення підземних вод з орієнтацією на здоров'я населення Безсонний В.Л., Третьяков О.В., Дашковська О.В.	188
Екологічне оцінювання якості поверхневих вод в басейні річки Тилігул за агрономічними критеріями для краплинного зрошення Блажко А.П.	191
Просторовий аналіз якості повітря у Копенгагені за допомогою індексу AQI Данник К.Є., Безсонний В.Л.	194
Техногенні загрози та методи захисту від деформації ґрунту внаслідок діяльності соляних шахт Таврель М. І.	197
Геотермальне опалення як альтернативне екологічне джерело енергії Беспалова А.В., Тарасенко Д.	200

Інноваційні методи VR-навчання персоналу підрозділів водоочищення Уряднікова І.В.	203
Дослідження ефективності шумозахисних систем методами дзеркального розсіювання звукових хвиль Беспалова А.В., Книш	205
Просторово-сезонна оцінка якості повітря в місті Ганновер на основі індексу забруднення Солянік Д.Ю., Безсонний В.Л.	209
Зміна клімату та прогресуюча урбанізація Файзуліна О.А., Карапетре Д.О.	212
Автоматизація, як сучасна складова екологічно-безпечної експлуатації систем водоочищення промислових підприємств Филипчук Л.В	214
Сучасні технології безпеки життєдіяльності з врахуванням економічної складової Козодой Д.С., Гриценко Н.В	216
Інтегральна оцінка якості води річки Сіверський Донець за індексом забрудненості в умовах антропогенного впливу Мураєнко А.Ю., Безсонний В.Л.	218
Сезонна варіативність рівня ртуті у міському середовищі на прикладі Амстердама Сидоренко В.С., Некос А.Н., Безсонний В.Л.	221
Інтегроване управління екологічною безпекою природоохоронних систем Олійник Н.В.	223
Холодні шви бетонування та їх вплив на несучу здатність конструкцій Бондаренко О.В., Майстренко О.Ф.	225
Цифрові інновації в системі забезпечення безпеки праці Шароватова О.П.	228

Електронне наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ, БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**Матеріали VII Міжнародної
науково-практичної конференції**

**29-30 квітня 2025 року
м. Одеса**

Підписано до публікації 29.05.2025 р.
Гарнітура Times. Ум.-друк. арк. 13,83.
Зам. №25-8

Видавець і виготовлювач:
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Свідоцтво ДК № 4515 від 01.04.2013 р.

Україна, 65029, м. Одеса, вул. Дідріхсона, 4.
тел.: (048) 729-85-34, e-mail: rio@odaba.edu.ua

Надруковано в авторській редакції з готового оригінал-макету
в редакційно-видавничому відділі ОДАБА